

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

Data: 2021

Nr: _____

PROJEKTUDHËZIM

PËR

PËRDORIMIN E MATERIALEVE PROPAGANDISTIKE E EDUKUESE DHE RREGULLAT
PËR AFISHIMIN E TYRE GJATË FUSHATËS ZGJEDHORE

Në mbështetje të neneve 19, pikat 1 shkronjat “dh” e “n”, dhe 2, 78 pikat 1 e 10, dhe 79, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve

UDHËZON:

Neni 1

Objekti dhe Qëllimi

1. Objekti i këtij udhëzimi është përcaktimi i kritereve të vendndodhjes së zyrave zgjedhore, kriteret për përdorimin e materialeve propagandistike/edukuese dhe përcaktimi i listës së sendeve apo materialeve të lejuara për fushatë me vlerat maksimale për secilin prej tyre.
2. Ky udhëzim ka për qëllim përcaktimin e rregullave që do të ndiqen nga subjektet zgjedhore në përdorimin e materialeve propagandistike, caktimin e vendeve publike të lejuara për afishimin e tyre gjatë periudhës së fushatës zgjedhore dhe monitorimin e zbatimit të këtyre rregullave nga kryetarët e bashkive dhe Komisioni Qendror i Zgjedhjeve.

Neni 2

Përkufizime

Në këtë udhëzim, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

Data: Mars 2021

Nr. _____

Për përdorimin e materialeve propagandistike e edukuese dhe rregullat për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore

1. “Materiale propagandistike statike” kanë të njëjtin kuptim si në vendimin nr. 12, datë 30.12.2020, të Komisionit Rregullator, “Për miratimin e rregullave të veprimtarisë së policisë së shtetit në shërbim të zgjedhjeve”.
2. “Materiale edukuese zgjedhore” janë materialet që i shërbejnë edukimit të zgjedhësve lidhur me të drejtat e tyre, procedurat e regjistrimit dhe mënyrës së votimit dhe aspekte të tjera të parashikuara në Kodin Zgjedhor.
3. “Zyra zgjedhore” janë mjediset/zyrat që përdoren nga subjektet zgjedhore apo kandidatët e tyre për qëllime të fushatës zgjedhore.

Neni 3

Caktimi i vendeve për afishimin e materialeve propagandistike

1. Kryetari i bashkisë, në mënyrë të drejtë dhe të paanshme, jo më vonë se 35 (tridhjetë e pesë) ditë para datës së zgjedhjeve, përcakton vendet publike në territorin e bashkisë përkatëse për afishimin e materialeve propagandistike nga subjektet zgjedhore. Materialet propagandistike zgjedhore lejohet të afishohen deri në një distancë prej 5 (pesë) metrash nga zyra zgjedhore e partisë politike apo subjektit zgjedhor përkatës jo më parë se 30 (tridhjetë) ditë para datës së zgjedhjeve. Me mbarimin e fushatës zgjedhore, subjektet zgjedhore marrin masat për heqjen e të gjithë materialeve propagandistike.
2. Ndalohet afishimi i materialeve propagandistike në: fasadat e godinave të banimit, institucioneve publike apo ambienteve rrethuese pranë e rreth tyre, brenda zonave rekreative, parqeve, në pemët e qytetit dhe në shtyllat e ndriçimit.
3. Ndalohet vendosja e materialeve propagandistike në mjete që operojnë në transportin publik.
4. Vendet e caktuara në pikën 1 të këtij neni, duhet të jenë në mjedise që sigurojnë shikueshmëri publike dhe të kenë hapësirë të mjaftueshme që të gjitha subjektet zgjedhore që marrin pjesë në zgjedhje të mund të paraqesin materialet propagandistike, programet e tyre zgjedhore dhe/ose mesazhet zgjedhore.
5. Vendet publike në territorin e bashkisë të dedikuara për afishimin e materialeve propagandistike duhet t’u shpërndahen subjekteve zgjedhore në mënyrë proporcionale duke shmangur dhënien e përparësisë për ndonjë prej subjekteve zgjedhore.

6. Kryetarët e bashkive duhet të marrin masa për të mos lejuar apo të heqin menjëherë çdo material statik, përfshirë posterat dhe flamujt nga çdo vendndodhje tjetër ku ato konstatohen që nuk janë vendosur në përputhje me kriteret e këtij udhëzimi.
7. Vendimi i kryetarit të bashkisë për caktimin e vendeve për afishimin e materialeve propagandistike bëhet publik në faqen e internetit të Bashkisë menjëherë pas miratimit dhe një kopje e tij i njoftohet Komisionerit Shtetëror për Zgjedhjet brenda 24 orësh nga miratimi i tij. Vendimet e marra nga Kryetarët e bashkive përpara miratimit të këtij udhëzimi rishikohen në përputhje me kriteret e përcaktuara në këtë udhëzim.
8. Subjekteve zgjedhore iu lejohe të afishojnë materialet propagandistike vetëm në vendet e përcaktuara nga Kryetari i Bashkisë, sipas këtij neni, dhe marrin masa për heqjen e tyre me përfundimin e fushatës së zgjedhjeve.
9. Ngarkohet policia e shtetit për zbatimin e pikës 3 të këtij neni.

Neni 4

Caktimi i vendeve për afishimin e materialeve edukuese zgjedhore

1. Afishimi i materialeve edukuese zgjedhore, në dispozicion të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve (KQZ-së) ose palëve të treta që nuk promovojnë fushatën e një subjekti të caktuar, bëhet në vendet e caktuar nga njësi e vetëqeverisjes vendore.
2. Vendi i afishimit të materialeve edukuese dhe informuese, sipas pikës 1 të këtij neni, si rregull, duhet të jetë me akses të lartë për publikun dhe hapësirë të bollshme për afishimin e të gjitha materialeve edukuese.

Neni 5

Zyrat zgjedhore

1. Zyrat zgjedhore të subjekteve zgjedhore mund të hapen në një distancë jo më të vogël se 150 metra nga vendndodhja e KZAZ-ve, QV-ve dhe VNV-ve.
2. Subjekti zgjedhor njofton me shkrim Kryetarin e Bashkisë përkatëse dhe vë në dijeni KQZ-në për hapjen e zyrave zgjedhore dhe për adresat e sakta të tyre, jo më vonë se 35 ditë para datës së zgjedhjeve.
3. Administrata e bashkisë përkatëse, jo më vonë se 5 ditë nga marrja e informacionit, bën verifikimin e vendndodhjes së zyrave elektorale dhe të respektimit të dispozitave të këtij udhëzimi për afishimin e materialeve propaganduese.

4. Policia bashkiake garanton zbatimin e detyrimit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni me kërkesë të KQZ-së.

Neni 6

Përdorimi i materialeve dhe sendeve të lejuara për fushatë

Subjektet zgjedhore dhe kandidatët e tyre lejohen të ofrojnë sende dhe materiale të printuara fushate kur vlera e tyre është më e vogël se 500 (pesëqind) lekë për send ose material. Lista e këtyre sendeve dhe materialeve paraqitet në Shtojcën që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Neni 7

Organet që ngarkohen me zbatimin e Udhëzimit

Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen kryetarët e bashkive, subjektet zgjedhore, punonjësit e policisë bashkiake dhe të policisë së shtetit, si dhe monitoruesit e caktuar nga KQZ-ja. Moszbatimi i detyrimeve të përcaktuara në këtë udhëzim, përbën kundërvajtje administrative sipas përcaktimeve në Kodin Zgjedhor.

Neni 8

Shfuqizim

Udhëzimi nr.1, datë 31.05.2017, i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve “Për përdorimin e materialeve propagandistike dhe vendet për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore”, shfuqizohet.

Neni 9

Hyrja në fuqi

1. Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen zyrtare të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.
2. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim brenda 3 (tre) ditëve në Komisionin e Ankimimeve dhe Sanksioneve.

Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve

Ilirjan CELIBASHI

Data: 2021

Nr. _____

Për përdorimin e materialeve propagandistike e edukuese dhe rregullat për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore

SHTOJCË

Lista e materialeve të printuara dhe sendeve të lejuara për fushatë zgjedhore me vlerë më të vogël së 500 lekë

Nr.	Emërtimi	
I	MATERIALE TË PRINTUARA	
1	Poster imazhi, logo përkatësie politike dhe mesazhi partia/kandidati	
2	Postera informues/edukues për programin e partisë, letër me lustër me ngjyra	
3	Fletushka për shpërndarje e mesazheve dhe premtimeve elektorale që përcjell partia/kandidati	
4	Fletëpalosje për mesazhin dhe premtimet elektorale që përcjell partia/kandidati	
5	Kartolina mesazhi/informacioni për partinë/kandidatin	

Data: 2021

Nr. _____

Për përdorimin e materialeve propagandistike e edukuese dhe rregullat për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore

6	Kartëvizita zgjedhore për përhapjen e shpejtë të mesazhit elektorial ose kujtesë	
7	Zarfe të personalizuar që përmbajnë letër me mesazhe/programme që përcjell partia/kandidati	
8	Broshura të ndryshme me programe të partisë/kandidatit	
9	Dosje të stampuara me logon e partisë/emërtimin e partisë/emrin e kandidatit	
10	Simbole ngjitëse stickers me logo	
II	SENDE/MATERIALE TË LEJUARA PËR FUSHATË	
1	Kapele të stampuar, me logo të partisë, slogan të partisë/kandidatit	
2	Bluza T-shirt stampuar, me logon dhe slogan të partisë/kandidatit	
3	Stilolapsa me logo të partisë ose sllogan	
4	Blloqe agjende me logo/sllogan të printuar	
5	Çanta të stampuara me logo dhe sloganin	
6	Maska me logon e partisë/ose imazhin e kandidatit	
7	Byzylykë me logon e partisë/ emrin e kandidatit	
8	Flamuj me dimensione të vogla me emrin dhe logon e partisë	
9	Afishë ngjitëse version rrethor/katror me përmasa të ndryshme	
10	Etiketa të stampuara me logo apo slogan të partisë/kandidatit	
11	Rripa për Badges/etiketash	
12	Tullumbace të stampuara me logon/mesazhin e partisë/kandidatit	
13	Çadra të stampuara me logo	
14	Spila/Kapëse/karficë/bagdes me simbole	
15	Stema/butona të stampuara me logo	
16	Magnet me logo	
17	Mbajtëse çelësash me logo	
18	Zhurmuese, vuvuzela etj	
19	Covera/adezive të ndryshme në dimensione të vogla	
20	Mbulesa tavoline të stampuara me logo ose mesazhe	

Data: 2021

Nr. _____

Për përdorimin e materialeve propagandistike e edukuese dhe rregullat për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore

KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE
KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

RELACION
PËR PROJEKTUDHËZIM

PËR PËRDORIMIN E MATERIALEVE PROPAGANDISTIKE E EDUKUESE DHE
RREGULLAT PËR AFISHIMIN E TYRE GJATË FUSHATËS ZGJEDHORE

I. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI

Neni 19, paragrafi 1 shkronja “dh”, të ligjit nr. 10019, datë 28.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, ka parashikuar kompetencën e Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve të kujdeset për zbatimin e këtij ligji në mënyrë të drejtë, të përpiktë, të saktë dhe uniforme nga të gjitha institucionet, subjektet apo personat e ngarkuar me detyra dhe detyrime, sipas ligjit.

Neni 78, pikat 1 e 10, të ligjit nr. 10019, datë 28.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, parashikon se gjatë fushatës zgjedhore çdo subjekt zgjedhor ka të drejtë të bëjë propaganda zgjedhore në çdo mënyrë të ligjshme. Nuk përbën shkelje dhe subjektet zgjedhore dhe kandidatët lejohet të ofrojnë sende dhe materiale të printuara fushate kur vlera e tyre është më e vogël se pesë qind lekë për send ose material.

Neni 79 i ligjit nr. 10019, datë 28.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar përcakton materialet propagandistike dhe kufizimet e përdorimit të tyre gjatë fushatës zgjedhore nga subjektet zgjedhore.

Në zbatim të neneve 19, shkronja “dh”, 78 , pikat 1 dhe 10 dhe 79, të ligjit nr.10019, datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe referuar udhëzimit nr.1, datë 31.5.2017 “Për përdorimin e materialeve propagandistike dhe vendet për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore” në kuadër të ndryshime ligjore është hartuar projekt-udhëzimi “Për përdorimin e materialeve propagandistike zgjedhore, materialeve edukuese dhe afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore”.

II. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Objekti i këtij projektudhëzimi është përcaktimi i kriterëve të vendndodhjes së zyrave zgjedhore, kriteret për përdorimin e materialeve propagandistike dhe përcaktimi i listës së sendeve apo materialeve të lejuara për fushatë me vlerat maksimale për secilin prej tyre.

Projektudhëzimi ka për qëllim përcaktimin e rregullave që do të ndiqen nga subjektet zgjedhore në përdorimin e materialeve propagandistike, caktimin e vendeve publike të lejuara për afishimin e tyre gjatë periudhës së fushatës zgjedhore dhe monitorimin e zbatimit të këtyre rregullave nga kryetarët e bashkive dhe Komisioni Qendror i Zgjedhjeve

Risi në këtë projektudhëzim janë si vijon:

- përkufizimi i termit “Zyrë zgjedhore”,
- përcaktimi i listës së sendeve apo materialeve të lejuara për fushatë me vlerë jo më të madhe se 500 lekë për secilin prej tyre,
- detyrimet e subjekteve zgjedhore në lidhje me afishimin e materialet propagandistike zgjedhore deri në një distancë prej 5 (pesë) metrash nga zyra zgjedhore e partisë politike apo subjektit zgjedhor përkatës jo më parë se 30 (tridhjetë) ditë para datës së zgjedhjeve,
- detyrimet e subjekteve zgjedhore për heqjen e të gjithë materialeve propagandistike me mbarimin e fushatës zgjedhore,
- ndalimin e afishimit të materialeve propagandistike në: fasadat e godinave të banimit, institucioneve publike apo ambienteve rrethuese pranë e rreth tyre, brenda zonave rekreative, parqeve, në pemët e qytetit dhe në shtyllat e ndriçimit.
- ndalimi i vendosjes së materialeve propagandastike në mjete që operojnë në transportin publik.

Projektudhëzimi iu dërgua për komente subjekteve të interesuara dhe organizatave të shoqërisë civile. Në përgjigje të kërkesës së KQZ, NDI ka parashtruar kërkesën e tij, që të vendoset një normëzim në lidhje me zyrat zgjedhore, me arsyetimin si vijon:

Në 2017 dhe 2019 rregullimi me akt nënligjor parashikonte një zyrë elektorale për lagje/fshat, pra secili subjekt kishte të drejtën për një të tillë dhe kjo gjë u arrit me dakordësi, nuk pati mosmarrëveshje nga palët në këtë pikë.

Konsensusi politik në atë kohë, por edhe ekzistuesi, është që kostot e fushatës të reduktohen, gjë që është reflektuar edhe në Kodin Zgjedhor me uljen e tavanit të shpenzimeve që mund të bëjë një subjekt zgjedhor, pra nga 10 herë shuma më e madhe, u bë në 3 herë.

Një nga mënyrat e uljes së kostos së fushatës, ishte edhe reduktimi i zyrave elektorale. Arsyeja tjetër përse u vendos ai rregullim ishte edhe për efekt të reduktimit të vendeve ku afishohen materialet propagandistike sepse ato lejohen vetëm brenda 5m nga zyra elektorale (përveç vendeve që cakton Kryetari i Bashkisë përkatëse). E thënë ndryshe, sipas rregullimit ligjor, materialet propagandistike janë të lidhura ngushtë me zyrat elektorale. Në rast se një subjekt zgjedhor nuk ka kufizime sa zyra mund të hapë, atëherë nuk ka më as kufizime për vendet e afishimit të tyre, sepse me çdo zyrë shtesë do ketë prezencë të shtuar të materialeve propagandistike, pra zyra elektorale mund të jetë një mjet shumë i mirë për shtimin e tyre. Për ta sjellë këtë rregullim në frymë të Kodit Zgjedhor për sa i përket reduktimit të shpenzimeve të fushatës, por edhe për arsyet e parashtruara më sipër, në sugjerohet që të ri-instalohet rregullimi për një zyrë elektorale për lagje/fshat apo njësi administrative.

- KQZ e vlerësoi sugjerimin e përcjellë nga NDI. Gjatë analizës për hartimin e projektudhëzimit u mor në konsideratë edhe parashikimi i mëparshëm për përcaktimin e një numri maksimal të zyrave zgjedhore për çdo subjekt zgjedhor. Duke reflektuar frymën e re të Kodit Zgjedhor, i cili:
 - Përcakton një tavan në lidhje me shpenzimet e fushatës zgjedhore, i cili ka pësuar ulje në krahasim me parashikimin e mëparshëm duke vendosur kufirin e sipërm prej 3 herë më e madhe se shumica më e lartë që ka marrë një subjekt zgjedhor nga fondet publike për qëllimet zgjedhore, në përputhje me nenin 88 të KZ,
 - ka parashikuar edhe votën preferenciale për kandidatët e listave shumëmemërore të subjekteve zgjedhore,

Kqz-ja disponon se, në analizë të parashikimeve ligjore të mësipërme, do të ishte në vlerësim të subjekteve zgjedhore përcaktimi i strategjisë propaganduese, duke përllogaritur në bazë të kufirit maksimal të shpenzimeve të lejuara sipas KZ dhe fondeve që ata disponojnë.

Projektudhëzimi përcakton organet që ngarkohen me zbatimin e tij.

Për sa më lart, në këtë relacion, Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, brenda kompetencave të veta, dhe në respektim të detyrimeve e afateve ligjore të përcaktuara në ligjin nr.10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, shqyrton dhe miraton projektudhëzimin “Për përdorimin e materialeve propagandistike e edukuese dhe rregullat për

afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore”.

Valbona BALLGJINI – Drejtoria e Kontrollit Financiar dhe Auditit të Brendshëm
Madalena KOJA – Drejtoria Juridike dhe e Dokumentacionit Zgjedhor
Ylli MERKAJ – Sekretar i Përgjithshëm